Draft Additional Learning Needs Code

SYLWADAU

I'w ddarllen wrth gyfeirio at y Ddogfen Cod ei hun, sef *Draft Additional Learning Needs Code* (9.15)

Tudalen	paragraff	Sylwadau
7	1 3	Mae'r ddogfen yn deud i ddechrau bod Awdurdodau '*must have regard* ' i'r cod newydd, sydd yr un statws â'r cod presennol, **ond**, gweler paragraff 3 wedyn: Mae rhaid i'r Awdurdod allu rhoi gwybodaeth a chyngor, (yn ogystal â gwasanaethau) a chynrychiolaeth annibynnol (*advocacy*). Mae gan yr Awdurdod (ac ysgolion a cholegau addysg bellach) gyfrifoldeb am y paratoi, cynnwys, adolygu ac ail-ymweld â Cynlluniau Datblygu Unigol - CDU (*Individual Development Plans - IDP*) ac i ddod â'r CDU i ben Mae'n deud bod rhaid i'r ysgol/coleg/Awdurdod gydymffurfio (*must comply*)efo cynnwys y cod ac mae hyn yn gryfach statws na'r cod presennol.
9	14	Nifer o egwyddorion, yn cynnwys y dylid gwneud trefniadau ar y cyfle cynharaf (*earliest opportunities*), cadw'r plentyn yn ganolog yn y broses, a gwneud trefniadau ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol – ADY (*Additional Learning Needs - ALN*) fel rhan o bolisi ysgol gyfan. Ni ellir anghytuno â hyn.
13	32 34	Bydd bob ysgol yn penodi Cydlynydd Anghenion Dysgu Ychwanegol – Cydlynydd ADY (*Additional Learning Needs Co-ordinator - ALNCO*) Mae'n ddyletswydd ar bob athro (*teaching practitioner* - yn cynnwys cymorthyddion?) i gael hyfforddiant mewn anghenion dysgu ychwanegol.
14	41 43	Bydd y Cydlynydd ADY yn rhan o uwch dim rheoli'r ysgol. Bydd y Cydlynydd ADY yn gyfrifol am reoli staff ADY, a threfnu adnoddau eraill.
15	46	Bydd y Cydlynydd ADY yn uwchathro (*senior teacher*), gyda chymwysterau priodol.
17	49	Mae dyletswydd ar y Bwrdd Iechyd i adnabod Swyddog Meddygol Dynodedig (*Designated Medical Officer,* sef yn feddyg) **neu** Swyddog Clinigol Dynodedig (*Designated Clinical Officer*, sef yn nyrs) i gydlynu gwaith y Bwrdd Iechyd ynglŷn ag anghenion dysgu ychwanegol. Gall y person hwn fod felly yn nyrs neu'n ddoctor, ac ni fydd unrhyw wahaniaeth yn y dyletswyddau.
19	56	Mae pwyslais ar sicrhau bod rhieni, plant (sef rhai sydd o oed statudol ysgol) a phobl ifanc (16-25 oed) yn cymryd rhan lawn yn y trafodaethau a'r trefniadau.
23	79 81	Mae'n rhaid i'r Awdurdod Lleol wneud trefniadau i ddarparu gwybodaeth a chyngor, i fod ar gael i'r canlynol: Plant a phobl ifanc, rhieni'r plant, penaethiaid ac unrhyw un perthnasol arall.
24	87 88	Mae'r wybodaeth yn cynnwys manylion gweinyddol a threfniadol. Yn cynnwys hefyd - 'materion yn ymwneud ag ADY'
26	94 96 97	Mae'r Awdurdod yn gorfod penderfynu (*determine*) a oes gan yr unigolyn ADY. Diffiniad ADY yw anawsterau sydd yn galw am Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol - DDY (*Additional Learning Provision - ALP*). Mae ADY hefyd *'a significantly greater difficulty in learning than the majority of others of the same age'*.

27	101	Diffiniad DDY yw darpariaeth sydd yn '*additional to, or different from, that made generally for others of the same age'*.
28	108	Nid yw trefniadau i wahaniaethu gwaith yn cyfrif fel DDY.
29	113	Ni fydd pob plentyn efo anabledd yn angenrheidiol yn blentyn ag ADY.
30	119	Nid yw plant galluog a thalentog yn cyfrif fel plant ag ADY.
31	125	Maent yn rhoi rhestr o arbenigwyr sydd yn gallu cynorthwyo yn y broses o adnabod plant ag ADY.
33	129	Mae'r Bwrdd Iechyd yn gallu hysbysu (*notify*) bod plentyn efallai ag ADY.
35	141 143	Mae rhaid i'r ysgol benderfynu (*determine*) a oes gan blentyn ADY, **neu**, Cyfeirio'r mater i'r Awdurdod Lleol i benderfynu hyn, **os ydynt yn meddwl** Bod y mater tu hwnt i'w medrusrwydd (*capability*) **neu** Fod ADY y plentyn yn galw am DDY na fyddai'n rhesymol i'r ysgol yna ei darparu. Mae dyletswydd ar bob ysgol sydd yn cael ei chynnal asesu lefel cyrhaeddiad plentyn dros amser,
38	156	Os yw'r ysgol wedi penderfynu bod plentyn ag ADY, mae'n rhaid i'r ysgol ddarparu Cynllun Datblygu Unigol - CDU (*Individual Development Plan - IDP*)
39	164 166	Mae myfyrwyr mewn colegau addysg bellach sydd efo ADY yn gorfod datgan hun eu hunain, bod nhw o'r farn efallai eu bod ag ADY. Nid yw trefniadau i wahaniaethu gwaith yn cyfrif fel DDY mewn coleg addysg bellach chwaith.
40	169	Os yw'r ysgol yn penderfynu nad oes gan blentyn neu berson ifanc ADY bydd rhaid hysbysu'r rhieni a'r plentyn o hyn.
42	184	Mae'r Awdurdodau i fod i sefydlu grwpiau i drafod a chysoni i'w gilydd ar draws ardaloedd.
44	196 199	Bydd rhaid i'r Awdurdod benderfynu (*determine*) a oes gan blentyn ADY a darparu DDY '*where the child or young person's needs are more severe or complex'*. Fedr hyn ddigwydd **os,** Oes gan y plentyn gyflwr sydd yn digwydd ond yn anaml, **neu**, Mae'n golygu eu bod angen cyngor a chynhaliaeth reolaidd gan asiantaethau allanol, **neu**, Mae angen cyfarpar sydd tu hwnt i adnoddau rhesymol yr ysgol, **neu**, Mae angen '*very intensive daily support which cannot be reasonably funded or secured by the school or college budget*'.
45	203	Os yw achos wedi ei amlygu i'r Awdurdod Lleol ('*brought to the attention of*') sydd efallai ag ADY ac nad oes CDU ar gyfer y person hwnnw, mae'n rhaid i'r Awdurdod benderfynu (*determine*) a oes ganddo ADY.
46	205 207 208	Mae rhaid i Awdurdod benderfynu a oes gan blentyn ADY os ydynt yn byw yn yr ardal. Fedr Awdurdod beidio penderfynu ar ('determine') a oes gan blentyn neu berson ifanc ADY mewn rhai amgylchiadau, yn cynnwys os yw'r ysgol neu goleg ei hun yn gwneud hynny. Ond, os oes apêl, gan y plentyn, person ifanc, neu'r rhiant, yna bydd rhaid iddynt wneud y penderfyniad llawn.
47	211	Os yw Awdurdod wedi penderfynu bod gan blentyn ADY, mae'n rhaid iddynt **un ai**, Paratoi a Chynnal CDU, **neu**, Paratoi CDU a chyfarwyddo'r ysgol i'w gynnal, **neu**, Gyfarwyddo'r ysgol i wneud y ddau, sef paratoi a chynnal y CDU.

48	217	Os yw plentyn neu'i rieni'n herio cynnwys CDU, bydd rhaid i'r Awdurdod ail-ystyried (*'reconsider'*) y CDU.
49	226	Bydd rhaid i Awdurdod Lleol ystyried cais gan riant neu blentyn neu berson ifanc i gymryd dros y cyfrifoldeb am CDU.
50	231 236	Mae rhaid i Awdurdod Lleol gadw bob DDY dan arolygiaeth. Mae gan yr Awdurdod hawl i fynd ar dir ysgolion a cholegau mewn rhai amgylchiadau.
52	240 241	Rhaid i'r CDU gynnwys rhai pethau, yn cynnwys: Disgrifiad o'r ADY a'r DDY.
53	247	Hefyd, rhaid cynnwys gwybodaeth fywgraffiadol.
54	252	A chynnwys yr allbynnau y bwriedir eu gweld (*'intended outcomes'* - targedau).
56	259 260	Rhaid i CDU hefyd gynnwys *'what was discussed and agreed throughout the process of creating the DDY'*. Mae cynnwys y DDY yn cael ei greu gan asiantaethau a phobl broffesiynol yn gweithio gyda'i gilydd, wedi ei ddatblygu mewn ffordd hyblyg, wedi ei ganoli ar yr unigolyn. Mae'n hawdd i'w ddarllen, a does dim jargon.
58	270 275	Mae hefyd yn cynnwys Proffil un Dudalen, yn rhoi'r wybodaeth mewn ffordd gryno a hawdd i'w hamgyffred. Rhaid cynnwys cyfraniadau gan bobl broffesiynol, yn cynnwys asiantaethau allanol megis Iechyd, Gwaith Cymdeithasol.
59	278	Mae pwyslais ar yr *'IDP meeting'*. H.y. mae angen cyfarfod i ffurfio'r CDU.
60	287 290	Rhaid i unrhyw wybodaeth ynglŷn ag, er enghraifft, faint o gymorth Therapydd Lleferydd mae rhywun yn ei gael bob wythnos, fod wedi ei gytuno efo'r asiantaethau eu hunain o'r dechrau. Hefyd, rhaid gosod yr *'intended outcomes'.*
61	296	Rhaid i'r allbynnau fod yn *SMART*, sef: *Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-bound.*
62	298 300	Rhaid i'r CDU gynnwys digwyddiadau allweddol,. Mae hyn yn cynnwys profion a nodiadau gan seicolegwyr ac eraill.
65	309	Mae'n pwysleisio eto bod angen cyfarfod i baratoi'r CDU.
66	315 318 319	Rhaid paratoi CDU cychwynnol o fewn 7 wythnos. Os bydd yr ysgol yn cyfeirio'r mater i'r Awdurdod, rhaid penderfynu hyn mewn 1 wythnos. Os bydd yr Awdurdod yn gorfod penderfynu a oes gan rywun ADY, mae ganddynt wedyn 10 wythnos i ddarparu CDU.
67	323	Mae rhaid i'r Awdurdod anfon CDU drafft i bawb oedd yn y cyfarfod, a'i newid o yng ngolwg sylwadau pawb yn cynnwys y rhieni.
69	332	Mewn achosion cymhleth, bydd asiantaethau allanol yn cyfrannu at y broses, yn cynnwys cyngor addysgol, cyngor meddygol, seicolegol a.y.y.b. fel sydd yn digwydd ar hyn o bryd.
70	335	Bydd rhaid i'r bobl broffesiynol yma fod ag yr awdurdod i wneud penderfyniadau a *'be accountable for these decisions'.*
72	345	Rhaid i Fwrdd Iechyd neu Ymddiriedolaethau Gwasanaeth Iechyd Cenedlaethol sicrhau'r ddarpariaeth sydd wedi ei nodi yn y CDU, ond mae hyn yn ddarpariaeth maen nhw eisoes wedi cytuno i ddarparu.
74	353	Mae'n sôn am gludiant ond nid yw'n rhoi manylion.
76	362	Mae dyletswydd ar yr Awdurdod Lleol i 'ffafrio' addysgu plant mewn ysgolion prif-lif.
78	371	Mae awdurdod yn gallu enwi ysgol i sicrhau bod y plentyn yn cael mynediad i'r ysgol honno.

81	396	Bydd angen ystyried darpariaeth breswyl, Os nad oes modd cwrdd ag anghenion y plentyn mewn darpariaeth ddyddiol leol, **neu**, Os oes angen rhaglen gyson yn ystod oriau ysgol ynghyd â thu allan i oriau ysgol.
82	399	Bydd angen cyllido rhai pethau ar y cyd efo Byrddau Iechyd mewn rhai achosion, fel ar hyn o bryd.
83	405	Bydd angen adolygu CDU o fewn 12 mis.
84	410	Ac adolygu o fewn tri neu chwe mis efo plant ‘ifanc iawn’.
85	418	Mewn cyfarfod adolygu weithiau bydd adroddiad ysgrifenedig gan asiantaethau allanol yn ddigonol, os nad oes modd i’r person proffesiynol fynychu’r cyfarfod.
89	438	Weithiau bydd yr Awdurdod neu’r ysgol yn penderfynu dod â Chynllun Datblygu Unigol i ben.
95	452	Mae dyletswydd ar yr Awdurdod Lleol i roi trefniadau mewn lle i ddatrys anghydfod ac anghytundeb.
99	480	Rhaid i’r Awdurdod sicrhau bod Gwasanaeth Advocacy ar gael, sef corff sydd yn cymryd rhan y plenty neu berson ifanc, a hyrwyddo ei allu i fynegi’i farn.
102	492	Mae gan y plentyn, y person ifanc, neu’r rhieni'r hawl i apelio i’r Tribiwnlys os nad ydynt yn fodlon efo nifer o gamau yn y broses.